

ΙΩΝΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΑ.

ΣΜΥΡΝΗ τῇ 11 Μαΐου 1851.

ΧΙΟΣ καὶ ΧΙΟΙ.

Περὶ τῆς Ἰωνικῆς νήσου Χίου, κατοικουμένης ἐκ παλαιῶν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἔρομεν μονογραφίαν ἀξιόλογον τὰ *Χιακὰ*, περιέχουσαν ἐν συνόψει τὰ σωζόμενα ἱστορικά καὶ γεωγραφικὰ, ἢ ἄλλας πληροφορίες τῶν τε παλαιῶν καὶ τῶν νεωτέρων περὶ τῆς πολυπαροῦς ταύτης νήσου. Ο Ἡρόδοτος ἀναφέρει, ὅτι ἀκμάζουσιν αὐτὴν διὰ τῶν γραμμάτων, τῆς εὐνομίας καὶ τῆς ναυτιλίας ἐκάκωσαν πολὺ οἱ Περσικοὶ πόλεμοι καθ' ὃν χρόνον καὶ οἱ γείτονες Φωκαεῖς, Ἰωνες ὄντες καὶ αὐτοὶ καὶ μὴ δεχόμενοι τὴν πρὸς τοὺς Πέρσας ὑποταγήν, ἐμβάντες εἰς τὰ πλοῖα, ἦλθον εἰς τὴν Κελτικὴν, ὅπου ἐκίσαν τὴν μέχρι νῦν σωζομένην μεγαλόπολιν Μασσαλίαν, ὀνομασθεῖσαν οὕτως ἀπὸ τῆς ἰερείας τῶν ἀπείκων Φωκαέων.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ κλεινὴ αὕτη νῆσος κακωμένη ὁμοίως κατὰ καιροὺς καὶ ἀναλαμβάνουσα πλέον ἢ ἦν ποτε ἄκμην ἐπὶ Ἀθηναίων, Μακεδόνων καὶ Ῥωμαίων καὶ Βυζαντιῶν ἔπαθε πολλὰ κακὰ ὑπὸ Στρακκιδῶν, Σελγυκιδῶν, Φράγκων καὶ ἄλλων βαρβάρων, μέχρις οὗ περιήλθεν εἰς γείρας τῶν Ὀθωμανῶν. Οὗτοι, ἀποδιώξαντες ἐκείθεν τὴν συμπράξει τῶν ἐνοικούντων τοὺς φανατικούς Φράγκους, [οἵτινες καὶ αἰτοῦ, ὡς καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ Ῥόδῳ καὶ Κρήτῃ καὶ Πελοποννήσῳ καὶ ὅπου ἄλλου, τῆς Ἑλλάδος ἐπεκράτουν, εἶγον τὴν ἀθλίαν ἀνομοσίαν νὰ καταθλίβωσι τὴν Ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ πρὸς χάριν τῆς Πικτικῆς (Ρώμης), παρεχώρησαν φρονίμως εἰς τοὺς Χίους προνόμια τινα, σωζόμενα μέχρι τοῦ νῦν ὁπωσδήποτε. Οὕτως εὐνομούμενη ὁπωσδὺν ἡ Χίος καὶ ὠφελουμένη διὰ τῆς ἐμπορίας ἀπὸ τὴν μεγάλῃν τῶν Ὀθωμανῶν ἐπικρατείαν, ἤκμαζεν ὁπωσδὺν ἐκ νέου κατὰ παιδείαν καὶ πλοῦτον, ὅτε διὰ τὰς γνωστὰς αἰτίας, μεσολαβούντων πάλιν τῶν Φράγκων, τῶν ὁποίων αἱ ιδεαὶ καὶ φη' συμφέροντα ἐτάραττον τὸ Αἰγαῖον, ἐπῆθε νέας συμφορὰς, μεγίστας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀναλαμβαί-

νει κατ' ὀλίγον ὑπὸ τὴν εὐνοϊκὴν διοίκησιν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Πρὸ τούτου εἶχεν, ὡς λέγεται κοινῶς, ὑπὲρ τὰ, 120,000 ψυχῶν σήμερον δὲ μόλις τὸ ἥμισυ αὐτῶν.

Κειμένη ἡ νῆσος αὕτη πρὸ τῶν κόλπων Ἑρμαίου καὶ Ἐφεσίου καὶ τῆς μεταξὺ τούτων Ἐρυθραίας γερσονήσου, οὐσα δὲ καὶ ξηρὰ καὶ πετωδῆς ὁπωσδήποτε, ἐπομένως καὶ ὑγίεινῃ, λεπτότερος καὶ καλλίκαρος πος κατὰ φύσιν τῶν ὄντων, διὰ δὲ ταῦτα πάντα καὶ γενέτειρα λαοῦ κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν διάνοιαν εὐφροῆς, εὐμαθοῆς, φιλοπίνου, ἐπιχειρηματικοῦ ἔστι τὰ ναυτικά καὶ τὰ ἐμπορικά καὶ πᾶσαν ἄλλην βιομηχανίαν, ἔσται ἀεὶ ποτε πιθανῶς φιλόμουσος, φιλόνομος, ἐμπορικὴ καὶ θαλάσσιον-γική, οὕτως εἰπεῖν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον καθ' ὅσον καὶ αἱ σύγχρονοι τοῦ λοιποῦ κόσμου περιστάσεις ὁπωσδὺν συμπτύττωσι μετὰ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων ἢ καὶ δὲν ἀντιπράττωσι πρὸς αὐτήν.

Ἡ Χίος, εὐνομούμενη καὶ εὐανδρουχὰ ἐν εὐεθείᾳ οἰκονομίας καὶ κοινωνικοῦ προσηγουμένου καὶ ὡς φέλλει κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους τινὰς πόλεις ἐμπορικὰς ἢ ἄλλα μέρη τῆς ἐπικρατείας ταύτης, οἷον τὴν Κρήνην, τὰ Βρύουλα, τὴν Σμύρνην καὶ τὰ περίχωρα, καὶ ἄλλους τοποὺς τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὸ Βυζάντιον, τὴν Σύρον, τὰς Ἀγνούσας, τὴν Δρυμύσαν κτλ. Πολλοὶ δὲ ἄποικοι σταθεροὶ ἢ προσωρινοὶ εὐρίσκονται καὶ ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν Κρήτῃ καὶ ἐν Τερχέστῃ, καὶ Μασσαλίᾳ καὶ Λονδίῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ὅπου ἄλλοι, ὅπου ἐμπορεῖσθαι καὶ πλουτοῦντες. Ἡ εὐνομία λοιπὸν καὶ ἡ φιλομάθεια καὶ ὁ ἐκ τῆς ἐμπορίας ἢ τῆς ναυτιλίας καὶ πάσης βιομηχανίας πλουτισμὸς ὠφέλησεν οὐ μόνον τὴν νῆσον ταύτην, ἀλλὰ καὶ ἄλλους τόπους Ἑλληνικούς, ἰδίως δὲ τὴν ἀντικρὺ Ἐρυθραίαν καὶ τὴν λοιπὴν Ἰωνίαν, τὴν ὁποίαν θέλει ζωογονεῖ καὶ ἐν τῇ μέλλοντι, καθ' ὅσον αὕτη διὰ παντός σοφίζομένη καὶ εὐανδρουχὰ πέμπει ἐκεῖ λαὸν ἐμπορικόν, τεχνίτην, γε-

ωπόνων καὶ φιλόκλων. Συμφέρεαι ἄρα, καὶ πολὺ, πρὸς τὸ ἔθνος, καὶ ἰδίως τὴν πλειοῦν Ἰωνίαν καὶ τὴν Μικρασίαν, ἡ εὐημερία καὶ πολυανθρωπία καὶ χρηστέα ἑκπαίδευσις, τοῦ λαοῦ τούτου, ἔχοντο; ὁμοῦ; πλεονείων τῶν προτερημάτων καὶ τινα ἐκ τῆς ἀπαιδευσίας, καὶ τῆς φραγακρατείας βλαβερά ἐλαττώματα, οὖν τὴν ὕλην φιλικίαν, τὴν σπατάλην περὶ τὰς τροφάς καὶ ἄλλας ματαιότητας, ἔλλειψιν δὲ τοῦ συμμετρίου καὶ ἀρμυζόντος τῆς φιλογενεῖας βαθμοῦ καὶ φειδωλίαν καὶ ἀδιαφορίαν ἀσυγχώρητον πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ ἔθνους ὀφείλειαν καὶ τιμὴν.

Ἀρπάζαντες οἱ Φράγχοι τὴν Χίον ἀπὸ τῆς χειρὸς τῶν ἡμετέρων αὐτοκρατόρων, ὥς καὶ ἄλλας νήσους τοῦ Αἰγαίου μετὰ τὸ σύστημα κατὰ προτροπὴν τοῦ μισορθοδίσκου τῆς Ρώμης ἐπισκότου, εἶχον βεβαίαν συμφέρον τι νὰ ἐμποδίσωσι τὰς σχέσεις καὶ τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν συμπράξιν ἢ συμπολίτευσιν τῶν Χίων μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμογενῶν, καὶ ἐκ τούτου, ὡς φαίνεται, ἐσυνέβησαν οἱ Χίοι, μάλιστα δὲ οἱ ἀριστοκρατικώτεροι, τὸν μόνον ἢ τὸν αὐτὸν καὶ ἄνεθρον, ὥς εἶπεν, βίον, ἀποβλέποντες ὅλως καὶ μόνον εἰς τὸ ἄτομον, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν μικρὰν, τὴν γενεθλίαν κοινότητα, ὥς πολλοὶ τῶν Μανιατῶν καὶ τῶν Πελοποννησίων καὶ Γελαρηνῶν καὶ εἰπὼν ἄλλων, καὶ οὐκ τὴν μεγάλην τὴν τοῦ ἔθνους κοινότητα, τὴν συσπεριλαμβάουσαν πάσας τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενεῖας καὶ κοινότητας, ὥς ἐπραξεν εὐγενῶς πάντοτε οἱ Ἑπτανήσιοι καὶ Ἡπειρώται, οἱ Θεταλομακεδόνες, οἱ Βυζάντιοι, οἱ Τραπεζούντιοι καὶ οἱ Κοπαδόκηται, οἱ Σμυρναῖοι καὶ οἱ Ψαρρεῖοι καὶ οἱ Κύπριοι, καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς λαοὶ, ἀγαπῶντες καὶ σεβόμενοι πολλὰκις τὸ κοινὸν πλέον παρὰ τὸ μερικόν.

Ποῖους Εὐγενεῖς καὶ Θεοτόκας, ποῖους Ζωσιμάδας, ποῖους Βαρδάρους καὶ τοσοῦτους ἄλλους τοῦ ἔθνους εὐεργέτας ἐγέννησεν ἡ εὐτεκνος καὶ πολύτεκνος Χίος κατὰ τοὺς νεωτέρους τούτους χρόνους; Τὸν κλεινὸν Κοραῖν; Ἀλλ' αὐτὸς εἶναι Σμυρναῖος κατὰ γέννησιν καὶ ἀνατροφὴν, καταγόμενος πατρὸθεν καὶ μητρὸθεν ἐκ Χίου καὶ Βιθυνίας, καὶ ἂν ἤθελε νὰ λέγεται Χίος, ἴσως; ἐπιθυμῶν καὶ διὰ τοῦ λόγου τούτου νὰ καὶ ἡ τοῦ πλουσίους Χίους ὀφελιμότερος πρὸς τὸ ἔθνος. Παντοῦ ὑπάρχουσι πλουσιώτατοι Χίοι, ὀφελιθέντες ὡς Ἕλληνες καὶ ἀπὸ τῆς φιλελληνικῆς τῶν ξένων ἐθνῶν αἰσθητικῆς καὶ ἀπὸ τῆς ὑπόδηξιν καὶ δόνησιν ὁπωσδήποτε τοῦ ἐθνικοῦ ὀνόματος. Ἀλλ' ὁμοῦ ποῖας συνεισφορὰς, ποῖας θυσίας βλέπομεν παρ' αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους; Ἡμεῖς λέγοντες ἔθνος δὲν ἐννοοῦμεν τοὺς ὀλίγους μᾶς τινος ἐπικρατείας κατοίκους, καθὼς ἐννοοῦσιν ἴσως πολλοὶ ἀπαιδευτοὶ καὶ στενοκέφαλοι παντοπῶλαι τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ τόπου. Ἡμεῖς ἐννοοῦμεν ἔθνος τοὺς πάντας ἀνεξαιρέτως ὁμοῦ ἑλληνογλώσσους ἢ ἑλληρίζοντας λαοὺς. Μόλις ἐπεσχάτων κατ' οἴησιν αὐτῆς τῆς πολυπαθοῦς Χίου ἀπεφάσισιν οἱ ἐν Εὐρώπῃ βιβλιοπλοῦτοι Χίοι νὰ παραχωρήσωσι ὅλην ψυχὴν τῆς πλουτελείας αὐτῶν τρα-

πῆς πρὸς ἀναζωπύρωσιν τῆς ἰδιαίτης αὐτῶν πατρίδος, ἡ ὁποία ἔχει μεγάλην χρεῖαν τῆς βοηθείας αὐτῶν.

Ὁ ἀδελφοὶ Χίοι πάντες τόκου καὶ ἐπαγγέλματος, οἱ πλουσιώτεροι! Γίγνωσκετε δὲν σὰς ἐμποδίζειν ἀγαπᾶτε ἑαυτοὺς, τῆς οἰκογενεῖας σας καὶ τὴν Χίον, τὴν ἰδιαίτην πατρίδα σας καὶ νὰ ὠφελῆτε τὰ τρία ταῦτα κατὰ τὸ δυνατόν τιμίως καὶ δικίως. Ἀλλὰ μὴ λησμονῆτε ποτὲ, ὅτι πραγματικῶς κατὰ τὴν τελευταίαν ἀνάγκην δὲν ἀγαπᾶτε, δὲν ὠφελεῖτε καὶ δὲν τιμᾶτε τὰ τρία ταῦτα ἀγαθὰ, εἰς πρὸ πάντων δὲν ἀγαπᾶτε, δὲν ὠφελεῖτε καὶ δὲν τιμᾶτε τὸ ἔθνος σας. Λέγεσθε Χίοι καὶ Ἕλληνες! Διατίλινον ἀδιαφορεῖτε πρὸς τὰς χρεῖας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Χίου; Ἀλλ' ἄρα τὸν τρόπον, ἀδελφοί, ἵνα τιμῆσθε ὠφελόντες καὶ τὸ ἔθνος καὶ τὴν ἰδιαίτην πατρίδα σας καὶ αὐτὰ καὶ τὰ τέκνα σας. Ἀγαπᾶτε νὰ ἐξέλθετε πολλὰ εἰς λαμπρὰ ἐνδύματα καὶ ἐπιπλά καὶ πολυτελεῖ συμπόσια καὶ ἄλλας ματαιότητας. Καὶ ποῖαν ὠφείλιν ἢ τιμὴν ἔχει ἐκ τούτων ἡ κοινὴ πατρίς; Ποῖαν ὑπόληψιν περὶ τοῦ νοῦς καὶ τῆς καρδίας σας δύνανται νὰ ἔχωσι διὰ τὰς δ' ὅλους ταύτας οἱ φρόνιμοι Ἕλληνες καὶ φιλέλληνες ξένοι; Δὲν σὰς ἀπαλλάττουσι τῆς δικαίας τούτης μωρίας τὰ μικρὰ καὶ σχεδὸν μηδαμινὰ βοηθήματα, ὅσα ἐδόσαντε καὶ οἱ κατὰ καιροῦς πρὸς τὰς ἐθνικὰς χρεῖας. Ἀλλ' ἄρα λοιπὸν φρόνιμα καὶ τρόπον κατ' ὀλίγον, ἵνα ἀλλάξῃ καὶ ἡ περὶ ὑμῶν κρίσις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Μὴ φροντίζετε, ὡς εἶπομεν, μόνον περὶ τῶν μερικῶν πραγμάτων, ἀλλὰ πρὸ πάντων περὶ τοῦ γενικοῦ σχετιζόμενοι μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμογενῶν σας, ὥς τινες ἀδελφοὶ ὁμαίμονες καὶ ὁμόγλωμοι μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων ἐπιμέλειαν, καὶ παραιτοῦντες κατ' ὀλίγον τὴν μεμωρημένην καὶ ιδιορρυθμὸν διαθεσιν, διὰ τὴν ὁποίαν ὁπωσοῦν εὐλόγως σὰς μέμφονται οἱ ἄλλοι Ἕλληνες. Μία ἡ πατρίς καὶ εἰς ὁ λαὸς αὐτῆς, συγκείμενος ἐκ πολλῶν κατὰ τόπους μερῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἐμποδίζῃ τὸ γενικὸν τῆς μεγάλης τοῦ ἔθνους κοινότητος.

Καὶ ποῖαν συνδρομὴν ζητεῖ παρ' ἡμῶν ἡ πατρίς, ἐν ἐρωτήσῃ τις, ἐτίμους ἢ ἀπάντησις. Ἡ πατρίς χρειάζεται παιδείαν μετ' εὐσεβείας καὶ χρηστότητος, συγγράμματα τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν διὰ τὴν ἀναγκαίαν ἐπὶ τὸ ἐθνικότερον μόρφωσιν τῆς νέας γλώσσης καὶ τὴν διαδόσιν αὐτῆς εἰς τοὺς ἀνατολικούς λαοὺς, ἐπομένως καὶ δημόσια παιδευτήρια τῶν παιδῶν καὶ τῶν κορασίων καὶ βιβλιοθήκας, καὶ διδασκάλους καὶ πᾶν χρήσιμον παρὰδειγμα, καὶ ἐπιστημονικὰς συλλογὰς καὶ ἀνάπτυξιν τῆς γεωπονίας καὶ τῆς βιομηχανίας καὶ πᾶσαν ἄλλην τοιαύτην βελτίωσιν. Δαπανᾶτε λοιπὸν προθύμως καὶ ἀφειδῶς κατὰ τὰς δυνάμεις σας οἱ πάντες πρὸς τὸν ἐθνικὸν τοῦτον σκοπὸν, φροντίζοντες βεβαίως καὶ πολὺ περὶ τῆς Χίου, τῆς ἰδιαίτης πατρίδος σας.

ἐπὶ συν-γρόνως· καὶ περὶ ἄλλων τοῦ ἔθνους τοπικῶν κοινοτήτων, ἵτινες, συ-δραμοῦν ἢ ὠφελοῦσι τὸ ὅλον, οἷον Σαύρηνην, Ἀλικαρνασσὸν, Μεγίστην, Αἰτωλείαν καὶ Σπάρτην, Ταρσὸν, Κύπρον, Κρήτην, Κέρκυραν, Δυρράχιον κτλ. Ὁμοίως πάντα ἡ Θράκη καὶ Βιθυνία, πεμφγούσα πρὸς τοὺς ἄλλοις ἀγαθῶς καὶ τὸ κέντρον τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ πολὺν λαὸν ὁμογενῆ, χρειάζεται τὴν πρόνοιαν καὶ συνδρομὴν τῶν ἀπαταγῶν εὐκοταστάτων καὶ φιλογενῶν Ἰρακιῶν, ἵνα ἐκπαιδευομένη διὰ τῆς ἐθνικῆς γλώσσης καὶ εὐποροῦσα ἔτι πλέον αὐξανεται κατὰ πάντα συντηροῦσα πιστότερον καὶ τὴν ἐκπαίδεισιν κατὰ τῶν προσηλυτικῶν τῆς ἑτεροδοξίας ἐνεργείων. Ὁ ἰσουλτισμὸς καταγίνεται τώρα ὡς ἀποπλήρησιν τοὺς ἀδελφούς· Βουλγάρους, τῶν ὁποίων ἡ σωτηρία καὶ πᾶσα εὐτυχία κατορθοῦνται ἐν τῷ μέλλοντι διὰ μόνης τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐκπαιδείσεως καὶ τῆς κοινωνικῆς μετ' ἡμῶν συγχωανέσεως ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ καὶ συντηρίᾳ.

Αἱ παρατηρήσεις καὶ προτροπὴ αὐταὶ πρὸς τοὺς Χίους, ἐφαρμόζονται κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥτον πρὸς πάντας τοὺς ὁμογενεῖς λαοὺς τοὺς ἔχοντας ἐκ αὐτῶν τῶν Χίων προτερήματα ἢ ἐλαττώματα.

I.Γ.Α.

ΡΙΝΟΚΕΡΩΣ.

Ὁ ΡΙΝΟΚΕΡΩΣ, οὕτω κολοῦμενος διὰ τὸ ἐπὶ τῆς ρίνας αὐτοῦ κέρατος, κατοικοῖ ὅλα γανικῶς τα θερμότερα μέρη τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἰνδίας, τῶν μεταξὺ Ἰνδίας καὶ Κίνας χωρῶν, καὶ τῶν νήσων Σουμάτρας καὶ Ἰνδίας. Εἶναι δὲ ἰσχυρότατος μετὰ το φυδερόν αὐτοῦ κέρατος καταπολεμῶ πολλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἐλέφιντα. Χονδροειδέστατος καὶ το φαινόμενον δυσκίνητος, ἔχει μ' ὅλον τοῦτο πολλὴν γρηγορότητα καὶ ἰκανὴν ὀξύθυμίαν, ἂν καὶ ἦναι πανταποσιν ἀβλαβὸν ζῶον, ἐκτός ὅταν ἐνοχληθῇ ἢ πεινᾷ. Σύγκειται δὲ ἡ τροφή του ἀπὸ φυτικῆς οὐσίης, — τὰ φύλλα, τοὺς κλάδους, ἔως δὲ καὶ τὰ στελέχη τῶν δένδρων. Ὁ τρόπος, μετὰ τὸν ὁποῖον ἀφανίζει τὰ δένδρα, περιγράφεται ὡς ἀκολουθῶς· τὸ τιнос ἐξίχου περιγηγῶ.

Εἰς τὰ παμμεγέθη δάση ὅπου περιπλανιᾶται ὁ Ρινόκερως, εὐρίσκονται, κατὰ τὸ διάστημα τῶν βροχῶν, μαλακὰ τινὰ καὶ κυλῶδη δένδρα τὰ ὅποια φαίνονται προσδιωρισμένα ὡς ἡ κυριότατα τροφή τοῦ πολυφάγου τούτου θηρίου. Διὰ τὴν εὐκολύνει δὲ εἰς τὴν κατοβίβωσιν τῶν κλάδων, ἐχάριεν εἰς αὐτὸν ἡ φύσις τὸ προτέρημα τοῦ μακρύνειν τὸ ἄνω χεῖλος, καὶ πιάνειν μετὰ αὐτὸ, ὡς ὁ ἐλέφας πιάνει μετὰ τὴν προδοσάκιδα του. Μετὰ τὸ χεῖλος τοῦνο καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τῆς γλώσσης, κατασφύρει τοὺς ὑψηλοὺς κλάδους, οἵτινες εἶναι καὶ πολυφυλλότεροι, καὶ κατατρώγει αὐτοὺς πρῶτον, τοὺς χαμηλοτέρους δ' ἐπειτα, ἐξακολουθῶν ἐπὶ αὐτοῦ

νὰ γυμνώσῃ τὸ δένδρον ὁλότελα. Δὴν πορταίτ ὄρω· αὐτό, οὐδὲ γυμνόν· ἀλλ' ἐμπέπων τὴν ρίνα μετὰ τοῦ κέρατος εἰς χαμηλόν τι καὶ ἀρμόδιον μέρος τοῦ κορμοῦ, ἀνασχίζει τὸ δένδρον ὁλόκληρον, καὶ διαιρεῖ αὐτὸ εἰς λεπτὰ κομμάτια· μετὰ τὴν προετοιμοσίαν δὲ τούτην, ἀρπάζει ἑσὸν δυνήθῃ μετὰ τὰς τερατώδεις σιαγόνες του, καὶ περιμαζεύει αὐτὸ εἰς τὸ στόμα μετὰ τὴν εὐκολίαν, μ' ὅσον βοὺς ἤθελε περιμαζεύσειν ῥίζαν σελίνου.

Ἰέσσαρα τοῦλάχιστον εἶδη τοῦ ζώου τούτου ἐξηκριβώθησαν, — δύο μονοκέρωτα, καὶ δύο ἄλλα δικέρωτα ἐν ἐξ ἑκάστου γέννημα τῆς Ἰνδίας, τὰ λοιπὰ δὲ δύο τῆς Ἀφρικῆς.

Τὸ κέρατος διαφέρει κατὰ τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν τρίπον τῆς ἀξιοσεως τοῦ ἀπὸ το κέρατος παντὸς αἵτου γινώσκου ζώου. Τὸ τοῦ ταύρου σύγκειται ἀπὸ λεπτὴν τινὰ κεροτοειδῆ οὐσίαν, ἥτις οὐδὲναι ἐπ' αὐτὴν δυνατοῦ τοῦ κέρατος κοκκαλοῦ, ἐξ αὐτοῦ λαμβάνων τὴν μορφήν του καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὑποσχεζόμενον· τὸ τῆς ἐλάφου συγκρατεῖται μόνον ἀπὸ κοκκαλίν· καὶ εἰς τὰ δύο δὲ ταῦτα ζῶα, εἶναι μᾶλλον ἢ ἥτον προσκυλλημένον εἰς τὸ κρανίον, ἢ σχηματίζει μέρος αὐτοῦ. Ἀλλ' εἰς τὸν Ρινόκερῶτα, σύγκειται ἀπὸ δέσσην ἐνῶν, αἱ ὁποῖαι φθίνονται ὡς χοιροτρίχες, ἡ μία θεμένη πλησίον τῆς ἄλλης, συγκολλημέναι, καὶ προσηλωμέναι εἰς τὸ δέρμα.

Κατὰ τὰ ἦθη καὶ τὰ, ἔξεις ὁ Ρινόκερως ὁμοιάζει πολὺ τὸν χίτρον, καὶ ἰσχύεται κυλιόμενος εἰς τὸν βόρβορον. Ὁφθαλμοὺς ἔχει μικροτάτους, καὶ τοποθετημένους εἰς τρόπον, ὥστε μόνον τὰ κατευθεῖαν ἐμπροσθεν αὐτοῦ δύναται νὰ βλέπῃ.

Ὁσφένεται δὲ ὀξύτατα· καὶ οἱ κυνηγοὶ πάντοτε προσποθῶν νὰ πλησιάζωσιν εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ μέρους, πρὸς τὸ ὁποῖον πνέει ὁ ἄνεμος. Τὸ δέρμα του κεῖται ἐπὶ τοῦ σώματος, ἰδιαιτέρως πως διπλωμένον, μάλιστὰ πρὸς τοὺς ὄμους καὶ τὰ ὀπίσθια· εἶναι δὲ τῶν ἀδυνάτων νὰ διαπεράσῃ αὐτὸ πάλιν μολιέδινη, ἐκτός εἰς τινὰ τῶν ὑποκάτω μερῶν τοῦ σώματος. Ἀλλὰ πάλιν αἰσθητὰ, ἢ ἀπὸ κασίτερον καὶ μολιέδον κατεσκευασμένη, τὸ διαπερνᾷ παντοῦχοῦ. Τὸ μήκος του εἶναι τεσσάρων ἢ πέντε πηχῶν· τὸ δὲ ἀνάστη, καὶ δύο ἢ τριῶν πηχῶν.

Τὸ 1783 μετεφέρθη Ρινόκερως τις ἀπὸ τὴν Βεγγαλίαν εἰς τὸ Λονδίον. Ἄν δὲ καὶ ἦτο νεώτατος, μόλις ὑπερβαίνων δύο ἔτη, ἐξωδεύθησαν μ' ὅλον τοῦτο διὰ τὸν ναῦλον καὶ τὴν τροφήν αὐτοῦ σχεδὸν χίλια λίβρα Στηρλίνα. Ἐτρεφέτο μετὰ ὀρύζιον, ζοχαρον, καὶ ξηρόχορτον· ἀπαιτοῦσε καθὼς ἡμέραν ἐπὶ λίτρας ὀρύζιου, μιγμένης μετὰ τρεῖς ζαχάρου, καὶ πρὸς τούτοις ἑτρωγε πληττωμένην χόρτων, τὰ ὁποῖα ὑπεραγαπᾷ· ἔπειτα δὲ μόνον νερόν ἀλλὰ πᾶμπολυ.

Κατὰ τὴν διάθεσιν ἦτον ἡμερῶς, καὶ ἄφινε νὰ ἐγείρωσιν καὶ μαλάττωσιν αὐτὸν ὅλοι ὅσοι τὸν ἐπεσκέψαντο.